

کرسی های مাদستان در بهارستان

نمایندگان استان همدان در ادوار مجلس
(مشروطه و انقلاب اسلامی)

محمد سهرابی

سرشناسه : سهرابی، محمد، ۱۳۵۶ فروردین -
 عنوان و نام پدیدآور : کرسی‌های ماستان در بهارستان : نمايندگان استان همدان در ادوار
 مجلس (مشروطه و انقلاب اسلامي) / محمد سهرابي.
 مشخصات نشر : همدان: انتشارات نبي اکرم (ص)، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهري : ۹۶ ص.: عکس.
 شابک : ۱۲۰۰۰ ریال ۶-۰۱-۷۷۴۱-۶۰۰-۹۷۸:
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : نمايندگان مجلس -- ايران -- همدان (استان) -- تاريخ
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ۴ک ۹ص / JQ۱۷۸۷/۹
 رده بندی ديوي : ۳۲۸/۵۵۰۹۲۲
 شماره کتابشناسي ملي : ۴۰۷۳۰۸۴

نام کتاب: کرسی‌های ماستان در بهارستان
 نویسنده: محمد سهرابی
 ناشر: انتشارات نبي اکرم (ص)
 صفحه و قطع: ۹۶ صفحه - وزيري
 نوبت و سال چاپ: چاپ اول - ۱۳۹۴
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 چاپ و صحافی: پيام رسانه ۰۸۱۳۸۲۶۴۴۳۳
 قيمت: ۱۲۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۴۱-۰۱-۶

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: همدان، شهرک مدنی، فاز ۱، کوچه ۲ آزادگان، پلاک ۵۰

تلفن: ۰۸۱ - ۳۴۲۹۲۷۰۵ همراه: ۰۹۱۸۳۱۶۵۴۸۷ Nabiakram1@gmail.com

بخش اول: مجالس قبل از انقلاب اسلامی

۱	تاریخچه مجلس و قانون گذاری در ایران
۲	مجالس قبل از انقلاب اسلامی
۲	مجلس شورای ملی
۴	دوره های مختلف مجلس شورای ملی
۱۱	رؤسای مجلس شورای ملی
۱۲	نمایندگان استان همدان در مجلس شورای ملی
۳۰	مجلس سنا
۳۰	شرایط طبقاتی برای کاندیدای سنا
۳۱	دوره های مختلف مجلس سنا
۳۲	رؤسای مجلس سنا
۳۳	نمایندگان استان همدان در مجلس سنا

بخش دوم: مجالس بعد از انقلاب اسلامی

۳۵	مجالس بعد از انقلاب اسلامی
۳۵	دوره های مختلف مجلس شورای اسلامی
۳۹	رؤسای مجلس شورای اسلامی در ۹ دوره گذشته
۴۱	نمای کلی از ۹ دوره مجلس شورای اسلامی
۴۴	انتخابات مجلس شورای اسلامی در استان همدان
۴۵	نمایندگان استان همدان در مجلس شورای اسلامی
۷۷	منابع و مآخذ

انتخابات، قانون‌گذاری و شکل‌گیری نهادی به نام پارلمان یا همان مجلس نمایندگان از جمله ویژگی‌های نظام‌های سیاسی مردم‌سالار و دموکراتیک است که امروزه در تمام جوامع مردم‌سالار وجود دارد و بخشی از حاکمیت را تشکیل می‌دهد.

قانون‌گذاری و نظارت، مهم‌ترین نقش و کارکرد مجلس است و وکلای مردم در راستای این دو موضوع دارای مسئولیت‌های خطیر و مهمی هستند.

سابقه انتخابات رسمی و شکل‌گیری مجلس نمایندگان و نهاد قانون‌گذاری در ایران به اواخر دوره قاجار و به طور مشخص جنبش مشروطیت برمی‌گردد که نخستین قانون اساسی کشور در آن زمان تدوین شد.

جنبش تاریخی مشروطه و صدور فرمان مشروطیت در مردادماه سال ۱۲۸۵ هجری شمسی از سوی مظفّرالدین شاه قاجار و تشکیل مجلس شورای ملی سرآغاز فصل نوینی از تحولات سیاسی و اجتماعی در تاریخ معاصر ایران به شمار می‌رود. با تشکیل مجلس برای نخستین بار در تاریخ کشور، شیوه و اصول مملکت‌داری از حالت حکومت فردی و دیکتاتوری به دموکراسی تبدیل شد؛ مردم به نوعی در تعیین سرنوشت خود صاحب اراده و رأی شدند، هرچند در گام‌های نخست و حتی بعد از آن مشکلات زیادی پیش آمد و در مقطعی مجلس به توپ بسته شد و در مقاطعی نیز دچار نوعی فترت گردید، اما آهنگ دموکراسی‌خواهی به جهت تغییر نگاه مردم به حاکمیت، در کشور شروع شده بود و همه جا صحبت از انتخابات و مشارکت مردم در حاکمیت‌های مختلف سیاسی و اجتماعی بود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی جایگاه مجلس تقویت شد و در قالب قوه مقننه نقش مهمی در اداره جامعه و مدیریت کشور پیدا کرد.

مجلس در نظام جمهوری اسلامی به جهت این‌که محور تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌هاست، از اهمیت بالایی برخوردار است و به معنای حقیقی کلمه مظهر اراده ملی و تجلی حضور و مشارکت مردم به حساب می‌آید. همین جایگاه باعث شده تا بنیان‌گذار نظام جمهوری اسلامی، حضرت امام خمینی(ره) آن را در رأس امور دانسته و بر تبعیت همگان از تصمیمات مجلس تأکید کنند.

با این اوصاف پرداختن به تاریخ، عملکرد و شرایط دوره‌های پیشین مجلس در کشورمان از اهمیت خاصی برخوردار است. کمالینکه آگاهی از روند طی شده، زمینه را برای اندیشیدن پیرامون نقش و کارکرد قوه‌مقننه بیش از پیش فراهم می‌کند.

مجموعه حاضر با محوریت شرح حال نمایندگان استان همدان در مجلس شورای ملی و سنا در قبل از انقلاب اسلامی و مجلس شورای اسلامی بعد از انقلاب اسلامی گردآوری شده است. در کنار آن، مطالبی نیز پیرامون موضوعاتی چون معرفی مجلس و وظایف آن در نظام جمهوری اسلامی، تاریخچه مختصر قانون‌گذاری در کشور و انتخابات دوره‌های پیشین مجلس شورای اسلامی آمده است.

هدف اصلی این نوشته معرفی چهره‌های پارلمانی استان همدان در مجلس از دوران مشروطه تاکنون است و در این راستا تلاش شده تا فهرست کاملی از نمایندگان استان همدان به همراه مشخصات آنها در ۲۴ دوره مجلس شورای ملی (از ۱۲۸۵ تا ۱۳۵۷)، ۷ دوره مجلس سنا (از ۱۳۲۸ تا ۱۳۵۷) و ۹ دوره مجلس شورای اسلامی بر اساس اسناد و منابع معتبر و مکتوب به دسته تحریر درآید.

ذکر این نکته ضروری است که در خصوص نمایندگان استان همدان در مجلس شورای ملی، نگارنده با منابع و مآخذ اندک و محدودی مواجه شد که عمده آنها نیز ناقص بوده و پاسخگوی نیازهای محققان و علاقه‌مندان نیست و به جرأت می‌توان گفت مجموعه منسجم و کاملی در این زمینه تاکنون گردآوری نشده است. هرچند در خصوص نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطلب این گونه نیست و اطلاعات دقیق و شفافی در اختیار پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار دارد.

امیدوارم این مجموعه که خدمتی است هرچند کوچک به جامعه به ویژه مراکز علمی، فرهنگی و سیاسی، مورد استفاده محققان، پژوهشگران و علاقه‌مندان به مباحث سیاسی و تاریخی قرار گیرد.

در پایان بر خود لازم می‌دانم مراتب سپاس خود را از ناشر محترم، دبیر علم‌خواهی و فرهنگ‌دوستی و مساعی و اهتمام در باب نشر این مجموعه ابراز دارم. همچنین از تمام کسانی که بنده را در تهیه مطالب یاری رساندند به ویژه تلاش‌های مدیر محترم اجرایی و بین‌المللی بنیاد بوعلی‌سینا و همکاری خوب مدیرمسئول، سردبیر محترم و سرویس سیاسی روزنامه همدان پیام تشکر فراوان دارم.

محمد سهرابی

زمستان ۱۳۹۴